

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8 – 10
150 Reykjavík

Alþingi
Erindi nr. P 130/2382
komudagur 7.5.2004

Reykjavík 7. maí 2004

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingar á útvarpslögum, nr. 53/2000, og samkeppnislögum, nr. 8/1993, 974. mál.

Alþýðusambandi Íslands hefur borist til umsagnar ofangreint frumvarp til laga um breytingar á útvarpslögum, nr. 53/2000, og samkeppnislögum, nr. 8/1993, 974. mál.

Í upphafi er rétt að vekja athygli á því að Alþýðusambandinu barst frumvarpið, með ósk um umsögn, þann 6. maí. Þar var þess óskað að umsögn berist eigi síðar 7. maí, eða rétt rúmum einum sólarhring síðar. Það er því ljóst að mjög takmarkaður tími hefur gefist til að skoða einstök efnisatriði frumvarpsins og möguleg áhrif, yrði það að lögum. Umsögn ASÍ hlýtur því eðli máls samkvæmt að einskorðast við grundvallaratriði, um leið og við leggjum áherslu að það málefni sem er til umfjöllunar er einkar mikilvægt og þarfnast því mun ítarlegri skoðunar og umræðu áður en ákvarðanir verða teknar. Slík umræða á jafnframt að hafa það að markmiði að ná sem víðtækastri samstöðu um efni málsins.

Alþýðusamband Íslands telur að mikilvægt sé að hefja víðtæka og vandaða umræðu um endurskoðun á löggjöf um stöðu og starfsemi fjölmiðla hér á landi. Inntak slíkrar umræðu á að vera að meta þörf fyrir fjölmiðlalöggjöf sem hefur að markmiði að treysta og efla vandaðan og sjálfstæðan fréttaflutning fjölmiðla, tjáningarfrelsið, fjölbreytni, gagnrýna umræðu og frjáls skoðanaskipti í landinu. Mikilvægi fjölmiðla, í sínum ólíku myndum, hefur sjaldan eða aldrei verið meira fyrir lýðræðið en einmitt nú.

Fjölmargir þættir koma til álita við endurskoðun löggjafar um fjölmiðla. Það gildir um eignarhald og yfirráð yfir fjölmiðlum og óæskilega samþjöppun á því sviði. Það gildir einnig um frelsi og sjálfstæði fréttastofa og ritstjórna og þær aðstæður sem starfsmönnum á fjölmiðlum eru almennt búnar. Það gildir jafnframt um samspil framangreindra þátta og margra annarra sem hér koma til álita.

Um framangreind sjónarmið er að því er best verður séð víðtæk samstaða, þvert á stjórnmálaflokka, viðhorf og hagsmuni í íslensku samfélagi.

Það frumvarp sem nú liggur fyrir Alþingi er um margt mjög umdeilanlegt. Bent hefur verið á að alls óvíst sé að frumvarpið, verði það að lögum, verði til að efla starfsemi fjölmiðla hér á landi, auka fjölbreytni og lýðræðislega umræðu.

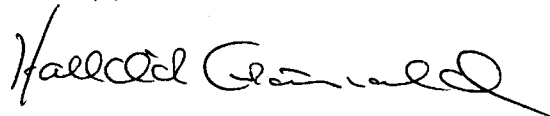
Þvert á móti má færa rök fyrir því að sú nálgun sem er að finna í frumvarpinu geti leitt til þveröfugrar niðurstöðu. Í annan stað hefur verið bent á að efni frumvarpsins, eins og það er nú, gangi gegn ákvæðum og markmiðum stjórnarskrár lýðveldisins um tjáningar- og atvinnufrelsi. Í þriðja lagi hefur því verið haldi fram að efni frumvarpsins gangi gegn alþjóðlegum skuldbindingum sem Íslendingar hafa undirgengist á þessu sviði.

Framangreind álitaeefni ásamt fjölmörgum öðrum sem er að finna í fjölmiðlafrumvarpinu, kalla á vandaða og víðtæka umræðu um grundvallaratriði og útfærslu þeirra í löggjöf. Þar má engu til spara, hvorki tíma né lýðræðislega umræðu. Þessu til viðbótar er nauðsynlegt að hafa í huga að frumvarpið, verði það að lögum, getur haft mikil og neikvæði áhrif á atvinnu og hagi hundruða starfsmanna fjölmiðla sem eru starfandi hér á landi í dag. Sú staðreynd leggur enn ríkari skyldur á alla aðila að vanda til verka og að ákvörðun verði ekki tekin nema að vel yfirveguðu ráði.

Í ljósi þeirra sjónarmiða sem hér hafa verið sett fram, leggur Alþýðusamband Íslands til að afgreiðslu þess frumvarps sem nú liggur fyrir Alþingi verði frestað. Jafnframt leggur Alþýðusambandið áherslu á að efnt verði til víðtækrar umræðu um stöðu og starfsumhverfi fjölmiðla hér á landi í framtíðinni, með þátttöku þeirra aðila sem starfa við fjölmiðla, stjórnámálamanna, fulltrúa aðila vinnumarkaðarins, almannaheillasamtaka og annarra sem láta sig málið varða, með það að markmið að skapa sem víðtækasta sátt um niðurstöðuna. Um inntak slíkrar umræðu vísast til þess sem fram kemur hér á undan. Alþýðusambandi Íslands er bæði ljúft og skylt að taka þátt í slíkri umræðu, enda varðar niðurstaða hennar hagsmuni félagsmanna þess með beinum og óbeinum hætti.

Virðingarfyllst,

F.h. Alþýðusambands Íslands,

Halldór Grönvold,

aðstoðarframkvæmdastjóri ASÍ